

För dig som har slutbetyg från gymnasiet från 2010 eller senare

Uppdaterad januari 2015

För att kunna antas till en högskoleutbildning måste du ha vissa förkunskaper. Detta kallas behörighet. Behörighet består av grundläggande behörighet och särskild behörighet. Grundläggande behörighet krävs för all högskoleutbildning på grundnivå och kraven är desamma oavsett till vilken utbildning du söker. Den särskilda behörigheten varierar beroende på vilken utbildning du söker till. Från och med hösten 2011 infördes nya ämnesplaner i gymnasieskolan, Gy11. Motsvarande ämnesplaner har införts i komvux, Vux12.

Grundläggande behörighet

För att uppfylla kraven för grundläggande behörighet krävs att du har ett slutbetyg från ett fullständigt program. Det krävs dessutom att du har lägst betyget Godkänt i minst 2 250 gymnasiepoäng samt att du har lägst betyget Godkänt i Svenska/Svenska som andraspråk A och B, Engelska A och Matematik A eller motsvarande Vux12-kurser.

Särskild behörighet – områdesbehörigheter

Kraven för särskild behörighet anges i områdesbehörigheter. En områdesbehörighet består av behörighetskurser och områdeskurser. Områdeskurser är gymnasiekurser som anses vara särskilt värdefulla för en viss högskoleutbildning. De krävs inte för behörighet, utan utgör en fördjupning eller specialisering som är relevant för den utbildning du vill läsa. Vilken områdesbehörighet som gäller till respektive utbildning hittar du på Antagning.se och på studera.nu. Lägsta betygskrav är Godkänt om inget annat uttrycks vid respektive utbildning.

Ditt meritvärde

Om du uppfyller kraven för behörighet kommer dina betyg att värderas och ett meritvärde räknas fram. Ditt meritvärde utgörs av det så kallade jämförelsetalet tillsammans med eventuella meritpoäng. Kompletterande betyg kan påverka ditt jämförelsetal. Så här räknas meritvärdet fram:

- Betygen i samtliga kurser som ingår i det fullständiga programmet räknas med. Detta innebär att betyget i Idrott och hälsa också ingår i beräkningen av ditt meritvärde.
- Om du har meritpoäng läggs de till ditt slutliga meritvärde (läs mer om meritpoäng nedan).
- Betyg i utökad kurs räknas med i jämförelsetalet om kursen krävs för behörighet. Betyg i utökad kurs kan ge meritpoäng, betyget räknas dock inte med i jämförelsetalet.

- Du kan komplettera för behörighet med betyg i kurser som inte ingår i slutbetyget. Betyget räknas med i jämförelsetalet och kan både höja eller sänka meritvärdet.
- Om du kompletterar med kurser för att få meritpoäng räknas inte betyget med i jämförelsetalet.
- Du kan ersätta ett betyg i en kurs som ingår i slutbetyget med ett nytt högre betyg i samma kurs eller motsvarande Vux12-kurs*.

Om du söker till fler utbildningar som inte har samma behörighetskrav kan ditt meritvärde bli olika för de olika utbildningarna.

Meritpoäng

Oavsett till vilken utbildning du söker kan du få meritpoäng för kurser i moderna språk, engelska och matematik. Du kan få maximalt 2,5 meritpoäng. För att veta vilka områdeskurser som ger meritpoäng för en viss utbildning måste du veta vilken områdesbehörighet som gäller för just den utbildningen. För att få meritpoäng krävs att du har **lägst betyget Godkänt** i kursen. Högre betyg ger inte mer poäng. Basårsstudier och studier på folkhögskola kan ge behörighet, men inte meritpoäng.

Gy11/Vux12-kurser

Betyg i moderna språk, engelska och matematik som ingår i slutbetyget eller som du kompletterat med kan ge meritpoäng på samma sätt som betyg enligt äldre system. Om du kompletterat i efterhand kommer betyget inte räknas med i jämförelsetalet. Kurserna ger inte meritpoäng som områdeskurser.

Meritpoäng för moderna språk – max 1,5 poäng

Språk 1

- Steg 3 ger 0,5 meritpoäng. Om steg 3 är ett behörighetskrav ges ingen meritpoäng, men istället ges 1,0 meritpoäng för steg 4.
- Steg 4 ger 0,5 meritpoäng.
- Steg 5 ger 0,5 meritpoäng.

Språk 2

- Lägst steg 2 ger 0,5 meritpoäng om du redan har 1,0 poäng från Språk 1.

Om du har lägst godkänt i steg 4 så får du 1,0 poäng även om du inte har betyg i steg 3. Om du har lägst Godkänt i steg 5, steg 6 eller steg 7 får du 1,5 poäng även om du inte har betyg i steg 3 och 4. Om du får 1,5 meritpoäng för Språk 1 har du alltså uppnått maxpoäng för moderna språk. Med moderna språk menas inte svenska eller svenska som andraspråk, inte heller modersmål/hemspråk eller engelska.

* Vissa kurser i det äldre systemet finns inte som motsvarande Vux12-kurs. Möjlighet att göra prövning i äldre kurser kommer att finnas t.o.m. 30 juni 2016.

Till höstterminen 2014 kommer Svenskt teckenspråk för hörande ge meritpoäng på samma nivåer som för ett modernt språk.

Meritpoäng för engelska – max 1,0 poäng

- Engelska B och Engelska C (kurskod EN1203) ger 0,5 meritpoäng vardera.

Om du har lägst godkänt i Engelska C får du 1,0 meritpoäng även om du inte har betyg i Engelska B, utom då Engelska B krävs för behörighet.

Meritpoäng för matematik – max 1,0 poäng

- Matematik B, C, D och E ger 0,5 meritpoäng vardera.

Du får 0,5 meritpoäng för varje nivå över den nivå som krävs för behörighet.

Skiljer det två eller fler nivåer mellan behörighetskravet och det betyg du har får du 1,0 meritpoäng.

Exempel: Till en utbildning krävs matematik C. Du har betyg i Matematik E, då får du **1,0 meritpoäng** (för Matematik D + E), vilket är maxpoäng för matematik.

Meritpoäng för områdeskurser – max 1,0 poäng

- En områdeskurs som omfattar minst 100 poäng ger 0,5 meritpoäng.
- En områdeskurs på 50 poäng ger 0,25 poäng.

För att få 1,0 meritpoäng krävs antingen:

- två kurser om 100 gymnasiepoäng eller
- en kurs om 100 gymnasiepoäng + två kurser om 50 gymnasiepoäng.

Så här räknar du ut ditt jämförelsetal och ditt meritvärde

1. Först ges dina betyg dessa siffervärden där Mycket väl god-

känt = 20, Väl godkänt = 15, Godkänt = 10, Icke godkänt = 0.
Har du kompletterat med Vux12-kurser så gäller följande:
A = 20, B = 17,5, C = 15, D = 12,5, E = 10, F = 0.

2. Siffervärdet för varje betyg multipliceras sedan med kursens omfattning i poäng. Exempelvis Väl godkänt i en kurs som omfattar 100 gymnasiepoäng ger $15 \times 100 = 1\,500$. På detta sätt

räknas betygsvärdet fram för varje kurs.

3. Samtliga betygsvärden läggs ihop. Summan blir ett värde i storleksordningen 25 000 till 50 000.
4. Det här sammanlagda betygsvärdet delas med den totala poängsumman för de betygsatta kurser som ingår i ditt slutbetyg. Det tal du då får fram, det s.k. jämförelsetalet, är maximalt 20,00. Det avrundas till två decimaler.
5. För att få fram jämförelsetalet ska du också räkna med de kompletteringar du gjort för behörighet och utbyte.
6. Till jämförelsetalet läggs sedan eventuella meritpoäng. Till sammans bildar jämförelsetal plus meritpoäng ditt meritvärde. Ditt meritvärde kan max bli 22,5.

Betygsurval

Om det finns fler sökande än platser till en utbildning, görs ett urval bland alla behöriga sökande. Vid lika meriter får ett urval göras genom prov, intervjuer eller genom lottning. Högskolan beslutar om urval vid lika meriter och det är vanligt att man använder högskoleprovet.

Det finns *betygsurval* och *provurval*. Även alternativt urval kan förekomma där andra meriter än betyg och högskoleprov vägs in.

Regeringen har beslutat att sökande med gymnasieexamen under en treårsperiod, med början sommaren 2014, ska tilldelas platser i en egen betygsgrupp, Blex.

Betygsurvalet består av två grupper: betygsgruppen, som delas i BI och BII, samt folkhögskolegruppen, BF.

Betygsgruppen

- BI *** Gymnasiebetyg, **utan** kompletteringar.
BII Gymnasiebetyg, **med** kompletteringar.

* I BI ingår den nya betygsgruppen för sökande med gymnasieexamen Blex.

Folkhögskolegruppen

- BF** Sökande med studieomdöme från folkhögskolan.

Platserna i betygsurvalet fördelas i tre steg:

1. Först fördelas platserna i förhållande till antalet behöriga sökande i betygsgruppen och i folkhögskolegruppen.
2. Sedan platserna har fördelats i respektive grupp fördelas platserna i betygsgruppen i förhållande till antalet behöriga sökande i BI och BII.
3. I nästa steg minskas platserna med en tredjedel i BII som senare förs över till BI.
4. Platserna i BI delas i sin tur i två grupper, BI och den nya gruppen Blex. Behöriga sökande med gymnasieexamen ingår i BI och Blex.

Du som har höjt ditt meritvärde med ett nytt betyg i en kurs, eller med en kurs som kan ge meritpoäng, konkurrerar både i BI och BII (i grupp BI med ditt ursprungliga meritvärde och i grupp BII med ditt nya högre meritvärde). Du som har kompletterat för att bli behörig, konkurrerar bara i BII.

Högskoleprovsurval – en andra chans

Om du har gjort högskoleprovet placeras du i ytterligare en urvalsgrupp, när du söker en utbildning som du är behörig till. Normalt fördelas minst en tredjedel av platserna på grundval av betyg och minst en tredjedel av platserna på grundval av högskoleprovsresultat. Läs mer om och anmäl dig till högskoleprovet via studera.nu.